

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เรื่อง คัดลายมือสื่อภาษา

ครูผู้สอน ครูธีระพล แก้วคำจันทร์

ภาคเรียนที่ ๑ เวลาเรียน ๗๕ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้

๑. พัฒนาการเขียนอ่าน
๒. สืบสานวรรณคดีไทย
๓. เข้าใจหลักภาษา
๔. คุณค่าวรรณกรรมคำสอน

หน่วยการเรียนรู้

๕. สุนทรการสื่อสาร
๖. สำราญรสวรรณคดี
๗. วิธีการเขียนตามจินตนาการ
๘. ฝึกอ่านประเทืองปัญญา

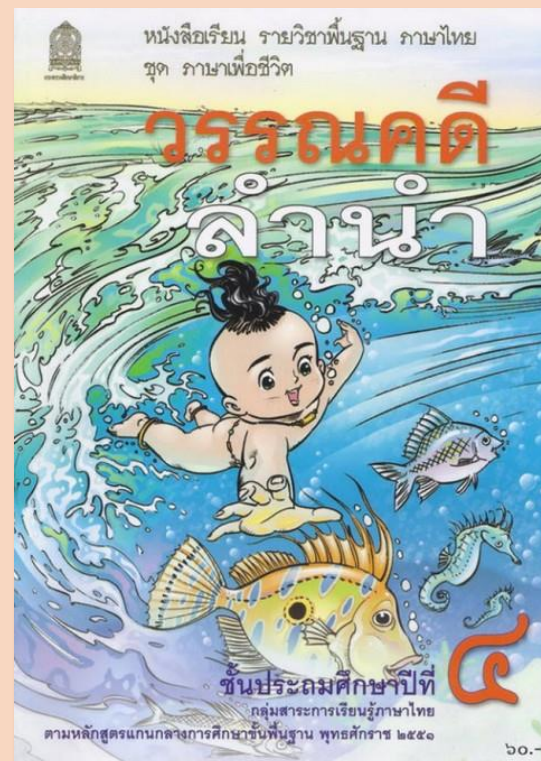

หนังสืออ่านประกอบ

ภาษาพาที

วรรณคดีลำนํ้า

คำไทยใช้ให้ถูก

๑.

บันทึก

๒.

บรรทัด

คำไทยใช้ให้ถูก

บรรทัด

[บัน-ทัด] หมายถึง

(น.) ข้อความที่เขียนหรือพิมพ์ต่อเนื่องกันเป็นแถวเป็นแนวแต่ละแนว เช่น เขียนเรียงความ ๒๐ บรรทัด

ทบทวน

ความรู้เดิม

เกม

แกะลายมือ

มนุษย์ต่างดาว

ทำไมต้องคัดลายมือให้สวย

กรุงรัตนโกสินทร์
 ใน พ.ศ. ๒๓๒๕ สมเด็จพระปฐมบรมมหาชนกทรงได้รับ
 อัญเชิญจากบรรดาขุนนางข้าราชการทั้งปวงให้เสด็จขึ้นครอง
 ราชสมบัติเป็นปฐมกษัตริย์แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ เมื่อ
 วันที่ ๖ เมษายน พ.ศ. ๒๓๒๕ ทรงพระนามว่า พระบาท-
 สมเด็จพระปฐมบรมมหาชนก ครั้นถึงรัชกาลที่ ๓
 พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงถวายพระนามใหม่ว่า
 พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก และต่อมาใน
 พ.ศ. ๒๔๒๕ รัฐบาลและประชาชนไทยพร้อมใจกันถวาย
 พระนามเป็น พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาว-
 ราช

รัชกาลที่ ๑ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ย้ายราชธานี
 ไปอยู่ปากตะพานนอกของแม่น้ำเจ้าพระยา โดยบริเวณที่
 ทรงเลือกเดิมเป็นสถานีการค้าขายกับชาวต่างประเทศใน
 แผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช มีนามเดิมว่า "บางกอก"
 ซึ่งในขณะนั้นเป็นทำเลที่อยู่ของชาวจีน จึงทรงให้ชาวจีน
 เหล่านี้ย้ายไปตั้งบ้านเรือนอยู่ที่บริเวณส่วนตั้งแต่คลอง
 ใต้วัดสามปลื้มลงไปจนถึงคลองเหนือวัดลำเพ็ญ ตำบลลำ-
 พึ่ง จากนั้นจึงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพลับพลาไม้ชั่วคราว
 เพื่อจะได้ ทรงจัดให้มีราชพิธีบรมราชาภิเษกใน
 จะทรงก่อสร้างพระราชวังต่อไป

พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ แมงฆ้องนางเลียง พักชื่อบ้านเมือง ดุสิตห้องทองเดียวห้าคน ผู้ชายสาม
 ผู้หญิงสอง พี่เลี้ยงผู้ตายจากเลือดตั้งแต่ยังเล็ก เมื่อขุนใหญ่ ได้ลิ้มแก้ตัว ขุนสามชั้น
 เจ้าเมืองจลอมมาที่เมืองตาก พ่อไปรบขุนสามชั้นหัวข้าย ขุนสามชั้นขี้เมาหัวขาว ขุนสามชั้น
 กลิ่นเฒ่า ไพร่ฟ้าหน้าใสพ่อขุนใหญ่ถวายจะเงิน กุญแจ กุญแจข้างบงกช กุญแจข้างอนพอด
 กุญแจข้างด้วยขุนสามชั้น ตอนหญิงข้าง ขุนสามชั้นตัวคือมาลงเมืองแท้ ขุนสามชั้นหายหน้า พ่อจึง
 ขึ้นชื่อชื่อขุนสามชั้นค้ำแห่ง เพราะกูพี่ข้างขุนสามชั้น เมื่อตัวพ่อ กุญแจแถมพ่อ พ่อกูแถมแม่
 แม่ กุญแจตัวหรือตัวปลา กุญแจมาแม่พ่อ กุญแจมากแม่หมากหวาน กุญแจในเคียวหรือกุญแจ กุญแจมา
 แม่พ่อ กุญแจหรือวังข้างใต้ กุญแจมาแม่พ่อ กุญแจบ้านพี่เมือง ได้ข้างใต้จริง ได้ไม่ไดจริง
 ได้เจียนใต้ทอง กุญแจมาแม่พ่อ พ่อตายยังพ่อ กุญแจมาแม่พ่อ ดังที่แม่แถมพ่อ
 พ่อตาย จึงได้เมืองแม่กูทั้งกลมเมื่อชั่วพ่อขุนสามชั้นค้ำแห่ง

คำแปลลางจารึกหลักที่ ๑
 เมืองสุโขทัยนี้ดี ในนามมีปลา ในนามมีข้าว เจ้าเมืองบ่อจากอนในไพร่ ลูท่างเพื่อจงไว้ไปค้า
 ขี้มีไว้ไปขาย ใครจักใคร่ค้าช้างค้า ใครจักใคร่ค้าม้าค้า ใครจักใคร่ค้าเงินค้ำทองค้ำ ไพร่ฟ้าหน้า
 ใสเจ้าลูกขุนผู้ใดแล ล้มตายหายกว่าเขาย่าเรือนพ่อเชื้อเลือดค้ำมัน ข้างซอกลูกเมียเยยเข้า ไพร่ฟ้า
 หนักปากพาลพ้อเชื่อมันไว้แก่ลูกมันสิ้นไพร่ฟ้าลูกเจ้าลูกขุน มิแล่นผิดแถมแถมข้างกัน ส่วนคน
 เล่งความแก่เขาด้วยชื่อ บ่เข้าผู้ลักหนักผูกช้อน เห็นชาวทนานบ่ใคร่พิน เห็นสินทนานบ่ใคร่
 อดขี้ข้างมาหา พาเมืองมาสู่ ซอยเหนือเพื่อกู มนบ่มีข้างบ่มีมา บ่มีบ่มีนาง บ่มีเลือนบ่มี
 มันช้อยมันดวงเป็นบ้านเป็นเมือง ได้เข้าเลือกข้าเลือกหัวฟุ้งหัวรบกิติ บ่ข้าบตี ในปาก
 ึงอันหนึ่งเขว่นไว้เห็น ไพร่ฟ้าหน้าปกกลางบ้านกลางเมือง มีถ้อยมีความเจ็บท้องซี้
 ล่าวถึงเจ้าถึงขุนบ่ไว้ ไปปล้นกระดิ่งอันท่านแขวนไว้ พ่อขุนรามคำแหงเจ้าเมืองได้
 ส่วนความแก่มันด้วยชื่อ ไพร่ในเมืองสุโขทัยนี้จึงซมสร้างป่าหมากป่าพุลทั่วเม
 ือทลายในเมืองนี้ ป่าลางก็ทลายในเมืองนี้ หมากม่วงก็ทลายในเมืองนี้ หมาก
 ใครสร้างได้ไว้แก่มันกลางเมืองสุโขทัยนี้ มีหน้าตระพุงไพลสีไลกินดี ดังกิน
 ขี้ขี้ยนี้ตรีบรูได้สามพันสิร้อยวาคคนในเมืองสุโขทัยนี้มักทาน มักทรงคิด มี
 แห่งเจ้าเมืองสุโขทัย ทั้งชาวแม่ชาวเจ้า ท่วยบ่าวท่วยนาง ลูกเจ้าลูกขุน
 ฝูงท่วยมีศรีทธาในพระพุทธรูปศาสนา ทรงคิดเมื่อพรรษาทุกคน เมื่อค
 านหนึ่งจึงแล้ว เมื่อกรานกฐินมีพนมเบญจ มีพนมหมาก มีพนมดอก
 ารกถินโอยทานแลบี่แล้ญบ่ล้านไปสูตญัตติกฐินถึงอรุณญิกพัน เ
 ็น ทำหัวลานดับงค์ด้วยเสียงพาดเสียงพิณเสียงเลือนเสียง
 ่วหัว ใครจักมักเลือนเลือน เมืองสุโขทัยนี้มีสี่ปากประตู
 นเผาเทียนทำนเล่นไฟ เมืองสุโขทัยนี้มีตั้งจ๊กแตก กลาง
 พระอัญญาจารย์ มีพระพุทธรูปอันใหญ่ มีพระพุทธรูปอัน
 ุณลัยมุดก มีเถร มีมหาเถรเบ่องตะวันตก เมืองสุโข

ทำไมต้องคัดลายมือให้สวย

๒. สมมติคำหลักที่ทำให้คนคิดโทรศัพท์ก็คือเหตุใด

๓. ข้อใดเป็นผลที่เกิดจากการดูโทรทัศน์โดยขาดวิจารณญาณในการรับชม

๔. นักเรียนสามารถนำข้อคิดที่ได้จากบทความไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้อย่างไร

แผ่นดิน	พท	พท	พท
ระเจ้าแผ่นดิน	พท	พท	พท
เมือง	พท	พท	พท
ทองคำ	พท	พท	พท
นก	พท	พท	พท
น้ำ	พท	พท	พท

ครูสาวหมดไฟ
เจอนักเรียนส่งงานแบบมั่วๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดแบบกระทรวงศึกษาธิการได้
๒. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดแบบกระทรวงศึกษาธิการได้
๓. เห็นความสำคัญของการคัดลายมือ

เพิ่มเติม

ความรู้ใหม่

คำถามชวนคิด

การคัดลายมือที่นักเรียนรู้จัก
มีกี่ประเภท อะไรบ้าง

ประเภท

การคัดลายมือ

๑. ตัวบรรจงเต็มบรรทัด

ก ข ค ง ฉ

๒. ตัวบรจงครงบรทัด

ก ข ค ง ฉ โรงเรียน

๓. ตัวหวัดแกมบรรจง

ตัวหวัดแกมบรรจง

วาลานันเป็นไปตามอรรถาธิบาย
คนตามวาลานันในทางที่ตามมาแล้ว
แต่คนคนพาล
วาลานันก็อาจละเหมือนคนพาลได้
บางคนวาลานันยังอ่อน
เมื่อคนบัณฑิต (ผู้มีปัญญาและประพฤติดี)
วาลานันก็เลื่อนจางขึ้นเป็นบัณฑิต
ฉะนั้น บุคคลควรพยายาม คนแต่บัณฑิต
เพื่อเลื่อนภูมิ วาลานานองตัวเองให้สูงขึ้น

หลักการคัดลายมือ

เขียนลายมือมีหลักรู้จักนั่ง
จับดินสอปากกาถูกท่าทาง
ค่อยเขียนไปให้งามตามส่วนสัดส่วน
สระหรือเครื่องหมายอย่าย้ายแปร

ตัวต้องตั้งตรงแนบถูกแบบอย่าง
สมุดวางพลาฟ่งแล้วเล็งแล
ช่องไฟจัดวัดกะระยะแน่
ตั้งใจแน่วมีระเบียบเรียบร้อยเออ

หลักการคัดลายมือ

๑. นั่งตัวตรง

๒. จับดินสอถูกต้อง

หลักการคัดลายมือ

๓. วางสมุดให้ตรง

๔. ช่องไฟสม่ำเสมอ

๑. ตัวบรรจงเต็มบรรทัด

วังไกลกังวล
อำเภอหัวหิน

หลักการคัดลายมือ

๕. วางตำแหน่ง
สระและวรรณยุกต์ถูกต้อง

สระบน หิน หนี

สระล่าง ครู ครู

๖. การเขียนสระ ใ โ โ
และตัวเลขไทย

ไอ ไอ โไอ

๑ ๒ ๓ ๔

การคัดลายมือมีจุดประสงค์เพื่ออะไร

๑. เพื่อฝึกการเป็นผู้มีสมาธิในการเขียนตัวอักษรไทย
๒. เพื่อให้เขียนตัวอักษรไทยได้ถูกต้องตามหลักวิธีการต่าง ๆ
๓. เพื่อให้รู้จักการจัดระเบียบ การเว้นวรรคและเว้นช่องไฟได้ประณีต
และมีความสม่ำเสมอ ทำให้อ่านง่าย ดูสบายตา

การคัดลายมือมีจุดประสงค์เพื่ออะไร

๔. เพื่อให้รู้จักสังเกตแบบอย่างตัวอักษรที่ถูกต้องสวยงาม
และนำไปเป็นตัวอย่างในการเขียนได้ต่อไป

๕. เพื่อให้มีความภาคภูมิใจ ศรัทธาและรักการเขียนภาษาไทย
อันเป็นมรดกและภาษาประจำชาติไทย

ตัวอย่างตัวอักษร แบบกระทรวงศึกษาธิการ

ตัวอักษรแบบกระทรวงศึกษาธิการ

พยัญชนะ

ก ข ฃ ค ฅ ฉ ง จ ฉ
ช ซ ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ท ฒ
ณ ด ต ถ ท ฑ น บ ป
ผ ผ พ ฟ ภ ม ย ร ล
ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ

สระ

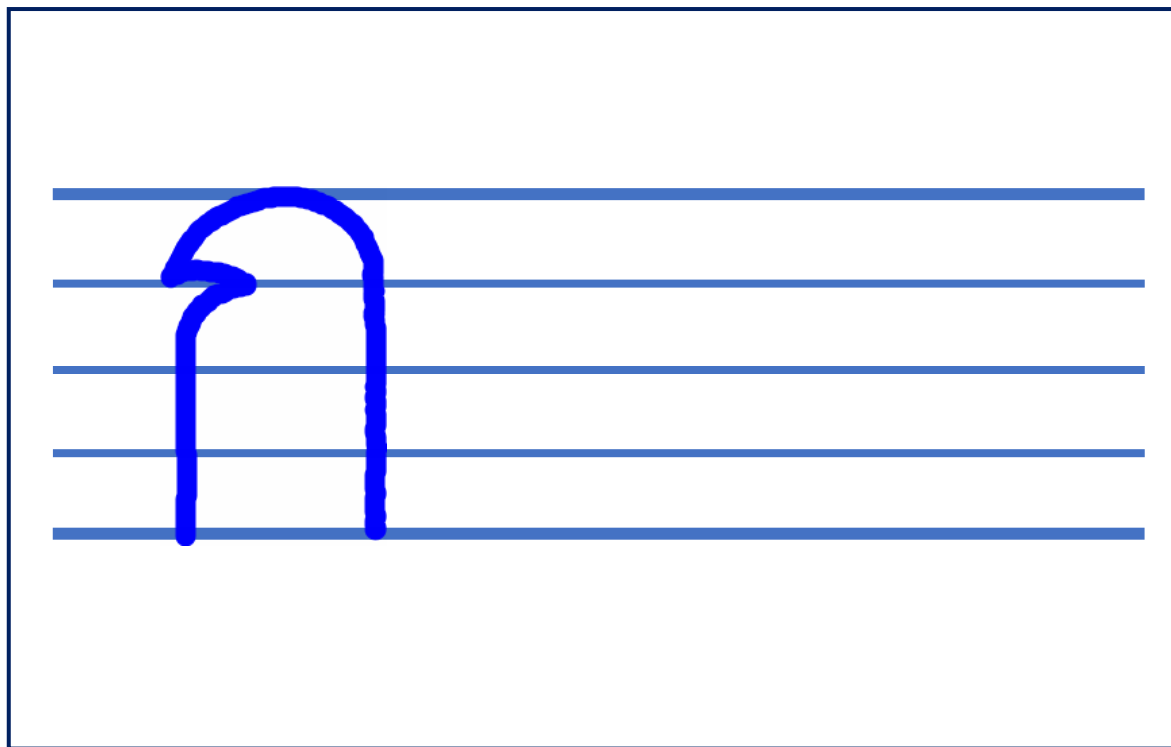
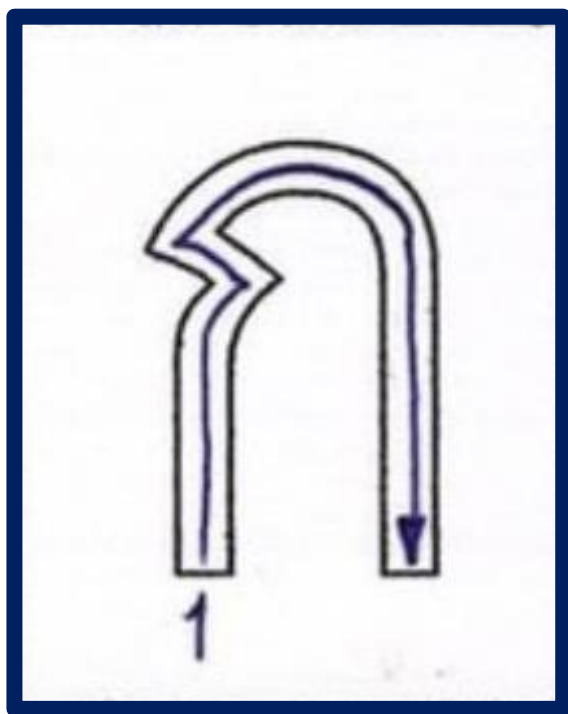
ะ ำ ึ ุ ู ึ ุ ู ุ ุ ุ
ัว ำ ไ ใ โ ฤ ฎ

เกม

จัดกลุ่มตัวอักษร

วิธีเขียนตัวอักษรประเภทไม่มีหัว

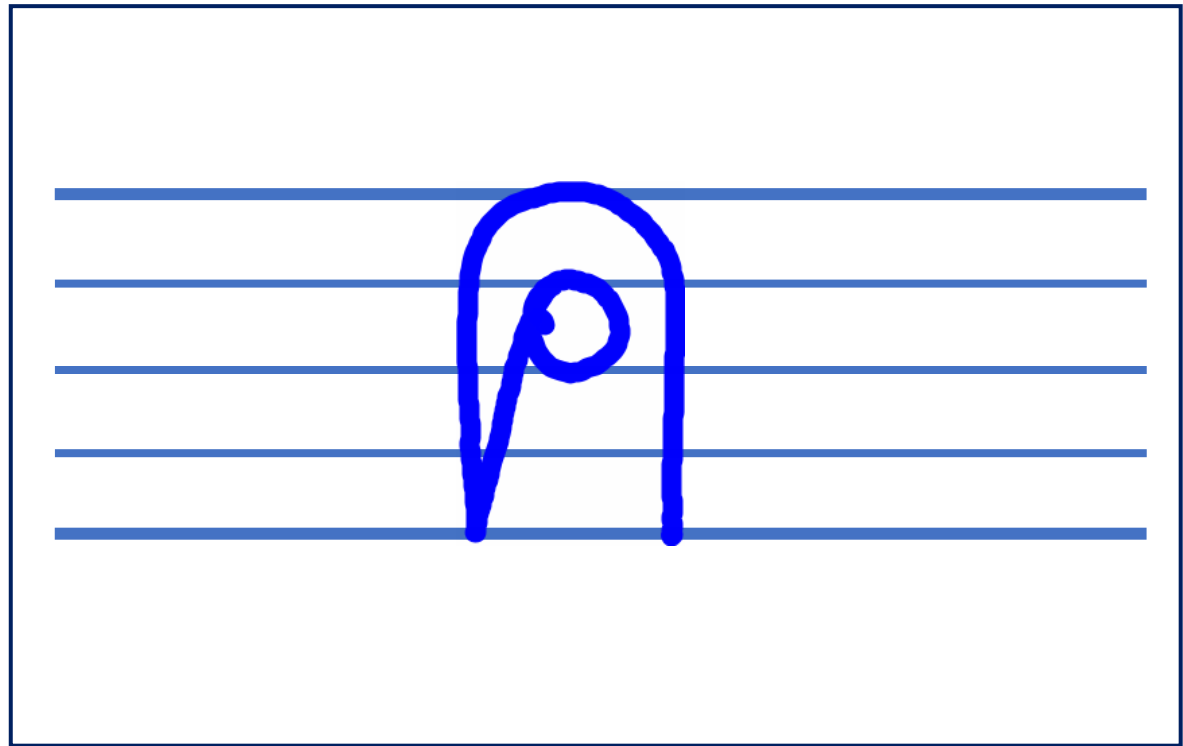
นักเรียนฝึกลากเส้นตัวอักษรตามครู

วิธีเขียนตัวอักษรประเภทมีหัว

หัวออก

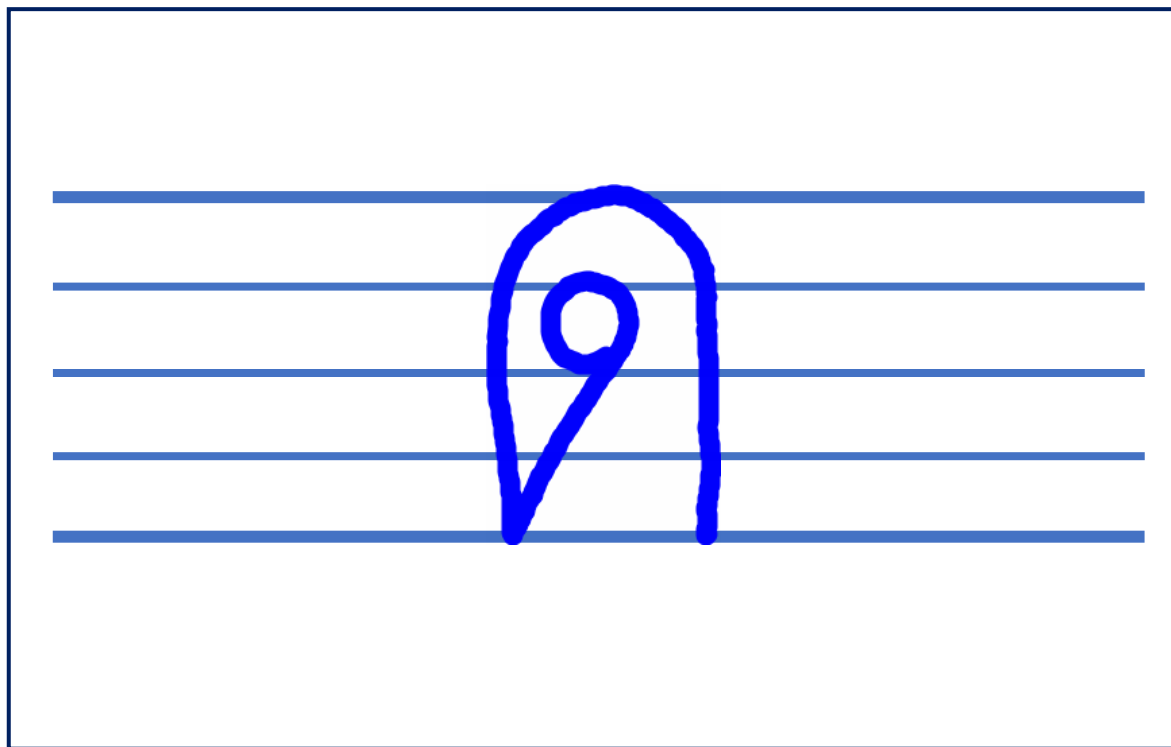
นักเรียนฝึกลากเส้นตัวอักษรตามครู

วิธีเขียนตัวอักษรประเภทมีหัว

หัวเข้า

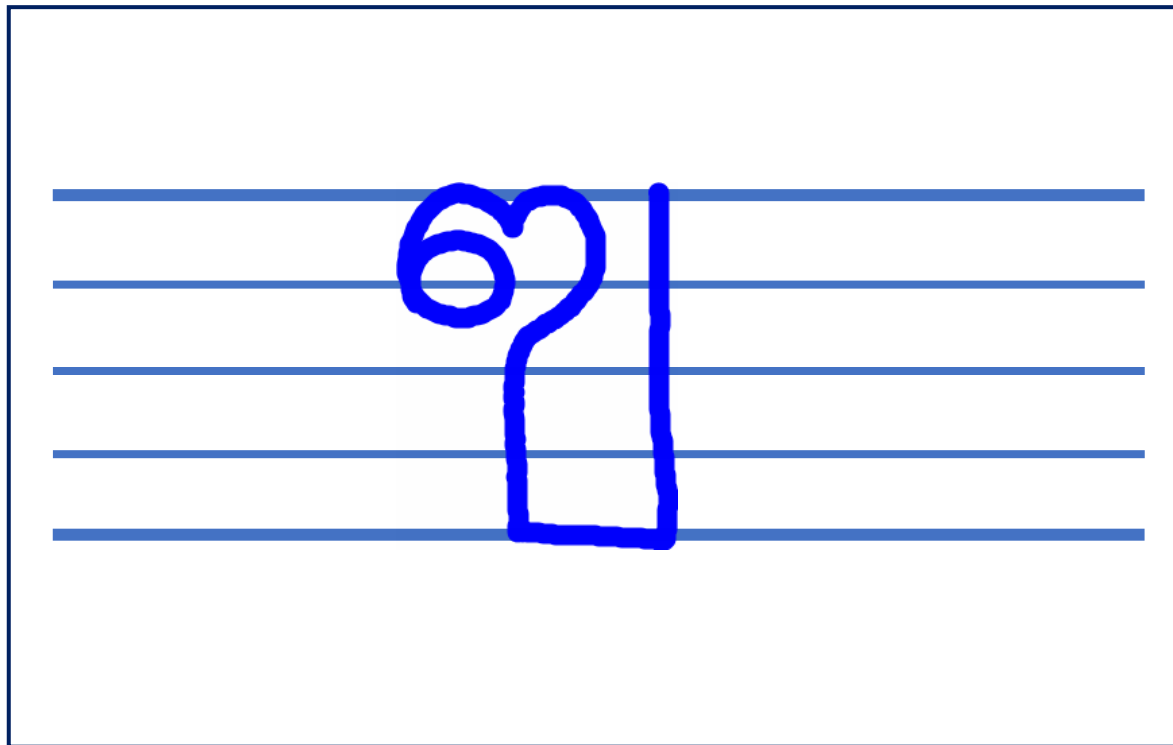
นักเรียนฝึกลากเส้นตัวอักษรตามครู

วิธีเขียนตัวอักษรประเภทมีหัว

หัวหยัก / หัวแตก

นักเรียนฝึกลากเส้นตัวอักษรตามครู

วิธีเขียนตัวอักษรประเภทมีเชิง

นักเรียนฝึกลากเส้นตัวอักษรตามครู

ขอองฝึกจากคุณครู

ให้หนูคนเก่ง

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

บทบาทนักเรียนปลายทาง

๑. นักเรียนฟังคำสั่งแจ้งการทำใบงานที่ ๑
เรื่อง วิเสชาอาลักษณ์
๒. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมใบงานที่ ๑
เรื่อง วิเสชาอาลักษณ์

ต้องปรับปรุงตัวตลอดเวลา

“...การดำรงชีวิตที่ดีจะต้องปรับปรุงตัวตลอดเวลา การปรับปรุงตัวจะต้องมีความเพียรและความอดทน เป็นที่ตั้ง ถ้าคนเราไม่หมั่นเพียร ไม่มีความอดทน ก็อาจจะท้อใจไปโดยง่าย เมื่อท้อใจไปแล้ว ไม่มีทางที่จะมีชีวิตเจริญรุ่งเรืองแน่ ๆ...”

พระบรมราชาโชวาทพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
พระราชทานแก่คณะครูและนักเรียนโรงเรียนจิตรลดา วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๒๓

สรุป

บทเรียน

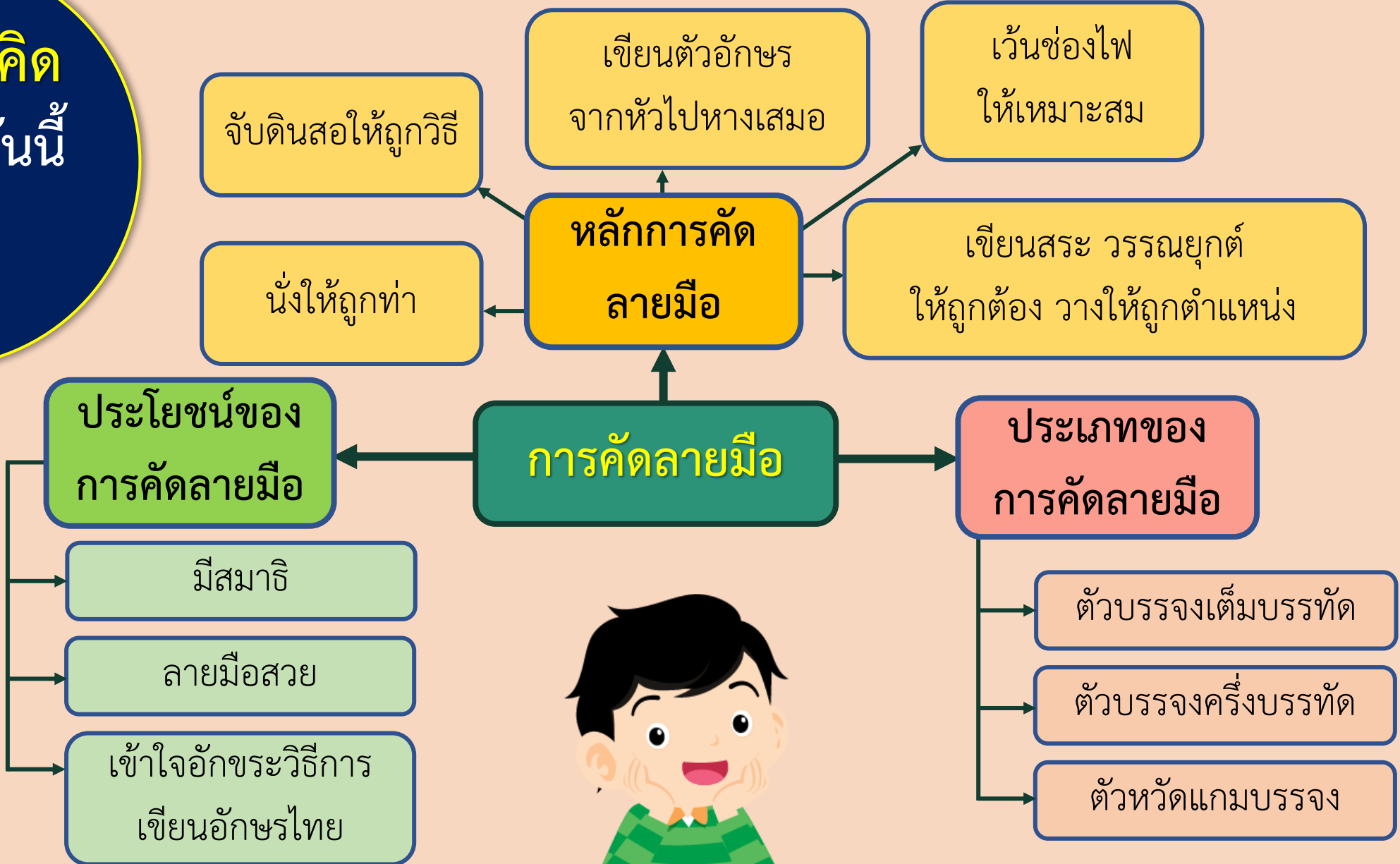
สรุป บทเรียน

๑. วันนี้นักเรียนได้เรียนรู้อะไรบ้าง

๒. นักเรียนจะนำความรู้เรื่องการคัดลายมือ
ไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร

ฝังความคิด บทเรียนวันนี้

สิ่งที่โรงเรียนปลายทางต้องเตรียม

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

๑. ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง มาตรการตัวสะกด
๒. ใบงานที่ ๒ เรื่อง วิเคราะห์คำตาม
มาตรการตัวสะกด
๓. บัตรคำชุดที่ ๑
๔. บัตรคำชุดที่ ๒

บทเรียนครั้งต่อไป

“มาตราตัวสะกด (๑)”

รายวิชาภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

